

İstanbul, 04/06/2018

**ALFA
GENELGE
2018/26**

Konu : Stok Affi ve Kasa, Ortaktan Alacaklar Affi

Daha önce sizlere gönderdiğimiz **2018/23** sayılı **Genelgemizde** 7143 sayılı Yasanın henüz yayımlanmadığı belirtilmiş ve anılan Yasanın 6. Maddesinde yer alan “**İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi**” başlığı altında düzenlenen “**Stok Affi ve Kasa, Ortaktan Alacaklar Affi**” hükümleri açıklanmıştır.

Anılan Yasa 18 Mayıs 2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Keza, anılan Yasa ile ilgili **1 Nolu Tebliğ** de 26 Mayıs 2018 tarihli mükerrer Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Tebliğ’de yapılan açıklamalar da dikkate alınarak, 2018/23 sayılı Genelgemizde yapılan açıklamalarımız güncellenerek aşağıda sunulmuştur:

A- İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia Makine Teçhizat Ve Demirbaşların Belli Bir Tarihe Kadar Kayda Alınması

1-Kapsam

Kanun hükümleri ile **gelir** ve **kurumlar** vergisi mükelleflerine (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları **rayiç bedel** ile yasal kayıtlarına intikal ettirmek suretiyle, kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmelerine imkan sağlanmaktadır.

Faturasız emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilmesine imkan veren düzenleme, bütün gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır. Uygulama kapsamına, serbest meslek erbabı, ferdi ticari işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu müesseseleri, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dahil bulunmaktadır.

2- Değerleme ve beyan

Uygulama kapsamında olan mükellefler, işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını **31 Ağustos 2018 gününe (bugün dahil) kadar** anılan **Tebliğin 18 nolu ekinde** örneği yer alan ayrı bir **beyanname** ve **Tebliğin 19 nolu ekinde** bir **envanter listesi** ile bağlı oldukları vergi dairelerine bildireceklerdir.

Bu kıymetler, bildirim tarihindeki **rayiç bedelle** değerklenmek suretiyle envanter listesinde gösterilecektir. Rayiç bedel, o kıymetin değerkleme günü itibarıyla normal alım satım bedelidir. Dolayısıyla bu bedel, mükellefin kendisi tarafından bizzat tespit edebileceği gibi bağılı olduğu meslek kuruluşuna da tespit ettirilebilecektir. Bildirilen kıymetler yasal kayıt süresi içerisinde kayıtlara intikal ettirilecektir.

Bu madde hükmüne göre bildirilecek emtiadan kasıt; alım satım işletmelerinde **satışa hazır malları**, imalatçı işletmelerde ise **hammadde, malzeme, yarı mamul ve mamul malları** ifade etmektedir.

Aynı şekilde inşaat işletmelerinin (yıllara sarı inşaat ve onarım işi, kat karşılığı veya kendi adlarına inşaat yapıp satanlar) varsa inşa edilen ve emtia niteliğindeki **taşınmazları** (daire, dükkan vb.) ile üretimde kullandıkları **demir, çimento, tuğla gibi ilk madde ve malzemelerini** veya **yarı mamullerini** de bildirmeleri mümkündür.

3- Bildirilen malların satış bedelinin beyan edilen değerkinin altında olamayacağı

Yasaya göre, kayıtsız stok bildiren mükellefler bu mallarını satmaları halinde, defterlere kaydedilecek satış bedeli kayıtlı değerkinden düşük olamayacaktır. Gerçek satış bedelinin kayda alınan bedelden düşük olması halinde, kazancın tespitinde kayıtlı bedel dikkate alınacaktır.

4- Vergisel yükümlülükler

Yasa uyarınca beyan edilerek kayıtlara intikal ettirilen genel orana (% 18) tabi makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın bedeli üzerinden **% 10** oranı, indirimli orana (% 1 veya % 8) tabi diğerk makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden **tabi olduğu oranların yarısı** esas alınmak suretiyle **katma değerk vergisi** hesaplanarak, ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilecek ve hesaplanan vergi **31 Ağustos 2018 gününe (bugün dahil) kadar** ödenecektir. *(Beyanname 31 Ağustos tarihinden önce verilmiş olsa bile ödeme 31 Ağustos günü akaşmna kadar yapılabilecektir.)*

Teslimleri KDV'den müstesna olan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili olarak bu uygulamadan yararlanılması mümkün değildir.

Beyan edilen **emtia** üzerinden hesaplanan katma değerk vergisi, 1 no.lu beyannameye genel esaslar çerçevesinde mal ve hizmet teslimleri üzerinden **hesaplanan katma değerk vergisinden indirilecektir**. Ancak, kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen katma değerk vergisinin indirimi mümkün olmayıp, ödenen bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde **gider** olarak dikkate alınacaktır.

Yasaya göre, kanun hükümlerinden faydalanan mükellefler hakkında; KDV Kanunu'nun 9. Maddesinin 2 numaralı bendinde yer alan "fiili ya da kaydî envanter sırasında belgesiz mal bulundurulduğunun tespiti halinde, bu alışlar nedeniyle, ziyaa uğratılan katma değerk vergisinin, belgesiz mal bulunduran mükelleften aranacağı" hükmü uygulanmayacaktır.

Dolayısıyla, anılan mükellefler hakkında belgesiz mal bulundurduğu gerekçesiyle malın emsal bedeli üzerinden cezalı olarak re'sen tarhiyat yapılmayacaktır.

Bildirime dahil edilen makine, teçhizat ve demirbaşlar için **amortisman ayırlamayacaktır.**

Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu kapsamda beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini **31 Ağustos 2018 tarihine (bu tarih dahil) kadar** ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmayacaktır. Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmeyecektir.

5- Beyan edilen kıymetlerin kayıtlara intikali

Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin, aktiflerine intikal ettirdikleri emtia için ayrı (**525-Kayda Alınan Emtia Özel Karşılık Hesabı**), makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı (**526-Demirbaş Makine ve Teçhizat Özel Karşılık Hesabı**), olmak üzere pasifte karşılık hesabı açılacaktır.

Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde, sermayenin unsuru sayılacak ve **vergilendirilmeyecektir.** Makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrılan karşılıklar ise **birlikmiş amortisman** olarak kabul edilecektir.

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise beyan ettikleri emtiayı defterlerinin **gider** kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir.

Ba formu vermek zorunda olan mükellefler, beyan ettikleri kıymetleri rayiç bedelleriyle, Ba formunun “Soyadı/Adı Unvanı” bölümüne “Muhtelif Satıcılar (7143 sayılı Kanun Madde 6/1)”, “Vergi Kimlik Numarası” bölümüne (3333 333 333) yazmak suretiyle bildireceklerdir.

B- Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Mevcut Olmayan Mallar

Anılan Yasa ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan **emtialarını, 31 Ağustos 2018 gününe (bugün dahil) kadar** fatura düzenlemeleri ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirmeleri ve böylece kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmeleri imkanı verilmektedir.

Bu kanun, bütün gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır. Uygulama kapsamına; ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu müesseseleri, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dahil bulunmaktadır.

Bu kapsamda düzenlenecek faturada yer alacak bedel, söz konusu malla aynı neviden olan malların gayri safi kar oranı dikkate alınarak tespit edilecektir. Gayri safi kar oranının yasal kayıtlardan tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınacaktır.

Yukarıda açıklanan şekilde faturalanan ve yasal defterlere kaydedilen emtialarla ilgili işlemler, normal satış işlemlerinden bir farklılık arz etmemektedir. Faturada malın tabii olduğu oranda **katma değer vergisi hesaplanacak** ve ilgili dönem KDV Beyannamesine dahil edilerek **beyan edilecek**, anılan dönemde ödenecek KDV çıkarsa, **ödenecek KDV tutarının bu emtia beyanından kaynaklanan tutara kadar olan kısmı** ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere **üç eşit taksitte ödenecektir**. Taksitlendirmeden yararlanarak ödeme yapmak isteyenler ek bir beyanname vereceklerdir. İlgili dönemde ödenecek KDV çıkmaması halinde ya da ödenecek kdv tutarının emtiadan kaynaklanan kısmını taksitle ödemeyip bir seferde ödemeyi tercih edenlerce başka bir işlem yapmaya ve ek beyanname vermeye gerek olmayacaktır. Düzenlenen faturada yer alan **satış hasılatı** ve bu malların kayıtlarda yer alan **maliyet bedelleri** yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında da dikkate alınacaktır.

Eczaneler, stoklarında kaydi olarak yer aldığı hâlde fiilen bulunmayan ilaçları, **31 Ağustos 2018 tarihine (bu tarih dahil)** kadar “**maliyet bedeli**” üzerinden **fatura düzenlemek** suretiyle kayıtlarından çıkarabileceklerdir. Bu suretle kayıtlardan çıkarılan ilaçların maliyet bedeli üzerinden **%4** oranında **hesaplanan katma değer vergisi** ayrı bir beyanname ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenecektir. Ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyecek, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmayacaktır. Dolayısıyla, anılan vergi kanunen kabul edilmeyen gider olarak kaydedilecektir.

Bilanço esasına göre defter tutanlarda, kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia nedeniyle düzenlenen faturadaki bedel karşılığında, nakit para, banka, alacak senedi, çek ve benzeri değerler varsa bunlar kayıtlara alınabilir. Aktif hesaplarda meydana gelen artışın herhangi bir şekilde tespit edilememesi hâlinde “**689 Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar**” hesabına borç kaydı yapılacak ve bu tutar, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin düzenlenmesi sırasında **kanunen kabul edilmeyen gider** olarak dikkate alınacaktır.

Bu şekilde düzenlenen faturalar, **Bs formu** vermek zorunda olan mükelleflerce, Bs formunun “Soyadı/Adı Unvanı” bölümüne “Muhtelif Alıcılar (7143 sayılı Kanun Madde 6/2)”, “Vergi Kimlik Numarası” bölümüne (4444 444 444) yazılmak suretiyle bildirilecektir.

C- Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Mevcut Olmayan Kasa Mevcudu, Ortaktan Alacaklar ve Bunlarla İlgili Diğer İşlemler

Bu hüküm, **Bilanço Esasına** göre defter tutan **kurumlar vergisi** mükelleflerini kapsamaktadır

Yasanın bu hükmünden faydalanacak mükellefler, **31/12/2017** tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan **kasa** mevcutlarını ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) **ortaklarından** alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki **net alacak tutarları** ile **bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini** (*kayıtlarda kasa ya da ortaktan alacaklar hesabında yer almasa ve başka bir hesap içinde yer alsa bile kasa veya ortaktan alacaklara ilişkin diğer işlemlerini*) **31 Ağustos 2018 tarihine (bu tarih dahil) kadar** vergi dairelerine **Tebliğ 23 nolu ekinde** yer alan beyanname ile beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir. Özel hesap dönemi kullanan mükellefler ise, **2017 yılı içerisinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin olarak vermiş oldukları kurumlar vergisi beyannamesi ekinde yer alan bilançolarını** esas alacaklardır.

Mükelleflerin kanuni süresinden sonra verdikleri düzeltme beyannamelerinin ekinde yer alan bilançoları dikkate alınmayacaktır.

Mükellefler **31/12/2017** tarihi itibarıyla bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutlarını ve/veya ortaktan alacakları tutarları beyan etmeleri durumunda beyan edilen tutarlar üzerinden **% 3** oranında vergi hesaplayacak ve bu tutarı **31 Ağustos 2018 tarihine (bu tarih dahil) kadar ödeyeceklerdir**. Beyan edilen tutarlar, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınamayacaktır. Anılan bu tutarlar, beyan edildiği dönemde **kanunen kabul edilmeyen gider kaydedilerek** işletme kayıtlarından çıkartılabilecektir. Dileyen mükellefler, bu tutarı cari dönemde gider kaydetmek yerine bilançonun aktifinde **geçici bir hesapta** da izleyebilirler. Söz konusu geçici hesapta izlenen tutarlar daha sonraki hesap dönemlerinde gider kaydedildiği takdirde, anılan dönemde kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

Bu kapsamda beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle **2018 yılı geçici vergi beyannamelerinde** düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri **31 Ağustos 2018 tarihine kadar** yapılacak ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmayacaktır.

“Stok, Kasa ve Ortaktan Alacaklara İlişkin Af” konusunda hazırladığımız özet bilgi notu da ekte yer almaktadır.

Saygılarımızla,

ALFA YMM LTD.ŞTİ.

Ek: Stok, Kasa, Ortaktan Alacak Affı Özet Tablosu